

Briselē, 2021. gada 29. novembrī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2021/0385(COD)

14382/21
ADD 2

EF 370
ECOFIN 1172
CODEC 1550
IA 191

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 25. novembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	SWD(2021) 347 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS Pavaddokuments dokumentam Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 600/2014 groza attiecībā uz tirgus datu pārredzamības uzlabošanu, šķēršļu novēršanu konsolidētu datu lentes izveidei, tirdzniecības pienākumu optimizēšanu un aizliegumu saņemt maksājumus par klientu rīkojumu nosūtīšanu Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2021) 347 *final*.

Pielikumā: SWD(2021) 347 *final*

Briselē, 25.11.2021.
SWD(2021) 347 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 600/2014 groza attiecībā uz tirgus datu pārredzamības uzlabošanu, šķēršļu novēršanu konsolidētu datu lentes izveidei, tirdzniecības pienākumu optimizēšanu un aizliegumu saņemt maksājumus par klientu rīkojumu nosūtīšanu

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem

{COM(2021) 727 final} - {SEC(2021) 573 final} - {SWD(2021) 346 final}

Kopsavilkuma lapa

Ietekmes novērtējums par priekšlikumu pārskatīt Regulu (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem (FITR)

A. Rīcības nepieciešamība

Pamatojums. Risināmā problēma

Ar FITR pārskatīšanu tiek risinātas **trīs problēmas**, kuras dominē Savienības kapitāla tirgos: 1) **likviditātes un darījumu izpildes risks visiem kapitāla tirgus dalībniekiem**; 2) **augstas konsolidētu tirgus datu izmaksas**; un 3) **ekonomiskā pamatojuma trūkums datu konsolidēšanai**. Saistībā ar FITD, ar ko konkurencei atvēra finanšu instrumentu (piemēram, akciju, obligāciju un atvasināto instrumentu) tirdzniecību, daudzās platformās tagad tiek tirgoti identiski finanšu instrumenti. Tas padara tirdzniecību lētāku, bet arī sadrumstalotu pa vairāk nekā 400 tirdzniecības tirgiem visā Savienībā. Šī sadrumstalotība nozīmē to, ka tirgus dati, kas vajadzīgi investoriem, lai pamatotu savus tirdzniecības lēmumus, arī ir sadrumstaloti. Tikai **vispieredzējušākajiem tirgus profesionāļiem** (ātrās datorizētās tirdzniecības uzņēmumiem un lielākajām investīciju bankām) ir līdzekļi to iegādei. **Vairumam parasto ieguldītāju un to brokeru** nav visaptveroša pārskata par ES tirdzniecības tirgiem, un viņi bieži pieņem lēmumus par ieguldījumiem, balstoties uz daļēju priekšstatu par tirgu.

Paredzamie šīs iniciatīvas mērķi

Lai gan FITR jau ir iekļauta **konsolidētu datu lentes** pamatsistēma (KDL jeb lente), nav izveidots konsolidētu datu lentes nodrošinātājs nevienai aktīvu klasei, jo nav komerciālas atbildības, ir jānoslēdz individuālas licencēšanas vienošanās un darījumu datu kvalitāte ir nepietiekama. Komisija plāno grozīt FITR, lai panāktu efektīvu KDL izveidi, kuras mērķis ir samazināt likviditātes un darījumu izpildes risku visiem tirgus dalībniekiem. Šajā nolūkā jaunajai sistēmai, no vienas puses, būtu jātiecas uzlabot tirgus datu kvalitāti un pavērt ceļu tirgus datu konsolidācijai. No otras puses, tai būtu jāatvieglo tirgus datu licencēšana un jāsniedz ekonomiskais pamatojums tirgus datu konsolidācijai.

ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība

Datu lente konsolidē tirgus pamatdatus par konkrētu finanšu instrumentu, kas tiek tirgots vairākās tirdzniecības vietās Savienībā. Līdz ar to KDL ir izveidota, lai palielinātu pārredzamību Savienības tirgū un uzticēšanos tam un demokratizētu piekļuvi tirgus pamatdatiem. Tā kā minētā datu lente ir tieši piemērojama visā Savienībā, tās izveide ES līmenī būtu ātrāka un efektīvāka nekā tad, ja līdzīgas iniciatīvas tiktu īstenotas dalībvalstu līmenī.

B. Risinājumi

Apsvērtie leģislatīvie un neleģislatīvie politikas risinājumi. Vēlamais variants (ja ir) Pamatojums.

Ziņojumā ir izskatīti divi risinājumu varianti, kurus papildina 2. līmeņa pasākums – **tirgus datu lauku saskaņošana bezmaksas obligātai datu sniegšanai**, ko veic visas izpildes platformas, kas piedāvā vai veic tirdzniecību ar “vērtspapīriem, par kuriem jāziņo”.

1. Risinājumi tirgus datu kvalitātes uzlabošanai / tirgus datu konsolidācijas atvieglošanai (“konsolidācijas iespējas”)

1.1. risinājums (pašapkopošana): tirgus dalībnieki varētu reģistrēties EVTI kā **pašapkopotāji**. Tas ļautu tiem apkopot un konsolidēt tirgus datus pašu iekšējai lietošanai tieši savā datu centrā.

1.2. risinājums (konkurējoši konsolidētāji): **konkurējoši tirgus datu konsolidētāji**, kas reģistrēti EVTI, apkopotu tirgus datus un konsolidētu tos tieši abonenta datu centrā (decentralizēta konsolidācija), ļaujot samazināt datu latentumu.

1.3. risinājums (biržas pārvaldīts konsolidētājs). ES **biržas** attiecībā uz akcijām vai **likviditātes primārais centrs** attiecībā uz obligācijām un atvasinātajiem instrumentiem konsolidē visus tirdzniecības datus, kuri attiecas uz vērtspapīriem, kurus tie kotē (biržā tirgotas akcijas) vai kuriem tie ir galvenais likviditātes centrs (visas citas aktīvu klases).

1.4. risinājums (viens konsolidētājs). Visu tirgus datu konsolidācijas uzdevums būtu uzticēts **vienam tirgus datu konsolidētājam**, kuru EVTI izraudzīsies konkursa kārtībā. Konsolidētu datu lentes nodrošinātājs (KDLN) būtu neatkarīgs no visiem datu sniedzējiem.

1.5. risinājums (tirdzniecības koncentrācijas noteikums). Šī iespēja neietvertu KDL, bet gan **konsolidētu tirdzniecību** konkrētā finanšu instrumentu kategorijā noteiktā tirdzniecības platformu kopumā. Veicot konsolidēto tirdzniecību, tirgus datu avoti ir samazināti un vajadzība konsolidēt datus ir mazāk steidzama vai pat lieka.

Šā kopuma **1.2.** un **1.4.** risinājums ir **vēlamie risinājumi**: viens vai vairāki konsolidētāji apvienojumā ar iespēju pašapkopot datus (**1.1. risinājums**) visefektīvāk nodrošina pēctirdzniecības pamatdatu taisnīgu un efektīvu pieejamību visiem tirgus dalībniekiem, palielinot pēctirdzniecības pārredzamību. **1.2.** risinājumam ir neliela priekšrocība attiecībā uz optimālas un savlaicīgas tirgus datu kvalitātes sasniegšanu. No otras puses, **1.4.** risinājums ir labāks risinājums, sniedzot iespēju par konsolidētāju izvēlēties jaunu tirgus dalībnieku, kas ir pilnīgi neatkarīgs gan no tirgus datu sniedzējiem, gan no tirgus datu uzņēmumiem.

2. Risinājumi atvieglot tirgus datu licencēšanu/izveidot ekonomisko pamatojumu tirgus datu konsolidācijai (“licencēšanas risinājumi”)

2.1. risinājums (nav likumā noteiktas abonēšanas maksas). **Minimālā abonēšanas maksa** nebūtu nepieciešama. Līdz ar to

būtu sagaidāms, ka abonēšanas maksa segs tikai KDLN darbības izmaksas, kas neļauj sadalīt ieņēmumus datu sniedzējiem.

2.2. risinājums (likumā noteikta abonēšanas maksa). Šis risinājums ietver **minimālo likumā noteikto abonēšanas maksu**, lai radītu vienotu pieeju starp konsolidētāju(-iem) un datu sniedzējiem, jo tas ļautu **pārdalīt ieņēmumus** tirgus datu sniedzējiem.

2.3. risinājums (likumā noteiktā abonēšanas maksa un atsaucēs cenas atbrīvojuma piekļuves maksa). Šis risinājums nosaka **minimālo likumā noteikto abonēšanas maksu** (ar ieņēmumu pārdali) un ietver **papildu lietošanas maksu** tirdzniecības vietām, kas tirgus datus izmanto kā **atsauces cenu**.

Šā kopuma **2.3.** risinājums ir **vēlamais risinājums**, jo tas ne tikai veicina kvalitatīvākus tirgus datus, ko nodrošina datu sniedzēji, bet arī mudina tirgus dalībniekus dot priekšroku atvērtiem tirgiem.

Kuru risinājumu katra no ieinteresētajām personām atbalsta?

Ieguldītāji, alternatīvas tirdzniecības vietas, aktīvu pārvaldītāji, bankas, datorizētās tirdzniecības uzņēmumi un valstu uzraudzības iestādes kopumā atbalsta tādas konsolidētu datu lentes izveidi, ko pārvaldītu no sarakstā iekļāvējas biržas neatkarīga struktūra (1.2. un 1.4. risinājums, nevis 1.3. risinājums). Daži privāto klientu pārstāvji uzskata, ka konsolidētu datu lente neatrisinās visas problēmas, kas saistītas ar informācijas asimetriju finanšu tirgos. Esošajām biržām ir skeptisks viedoklis par KDL izveidi, jo šāda sistēma varētu apdraudēt to attiecīgo tirdzniecības vietu īpašniekdatu produktu ieņēmumus. Esošās biržas arī atbalsta to, ka EVTI pārvalda vai vismaz uzrauga konsolidētu datu lentes nodrošinātāju, lai izprastu interešu konfliktus.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Kādus ieguvumus nodrošinās vēlamais risinājums (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galvenie risinājumi)?

- 1.2. un 1.4. konsolidācijas risinājums “demokratizētu” ieskatu par to, kur katram konkrētam finanšu instrumentam var iegūt vislabāko cenu un visdziļāko likviditātes rezervi. Tas nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus: privātajam ieguldītājam, tā brokerim, tirgotājam, kas strādā pie maza aktīvu pārvaldītāja, vai lielai bankai – visiem būtu pieeja tiem pašiem tirgus datiem, kādi pašlaik ir pieejami tikai lielākiem tirgus uzturētājiem. KDL, ko nodrošina vai nu viens nodrošinātājs (1.4. risinājums), vai arī konkurējoši nodrošinātāji (1.2. risinājums), ļautu panākt to, ka privātie klienti un to starpnieki spēj **iegūt labāko pieejamo cenu** par saviem rīkojumiem, un nodrošināt tiem rīku, lai **pārbaudītu atbilstību labākās izpildes noteikumam**.
- 1.2. konsolidācijas risinājumam ir nelielas (datu) latentuma priekšrocības, jo decentralizēta datu sniegšana ir nedaudz precīzāka latentuma ziņā. 1.4. konsolidācijas risinājums paredz EVTI iespēju piešķirt konsolidētāja lomu pilnīgi jaunam dalībniekam.
- Uzraudzība ar datu lentes palīdzību **stimulēs brokerus** un aktīvu pārvaldītājus aktīvi censties savos portfeļos iekļaut visoptimālākos instrumentus, nevis tikai tos, kas pieejami dažās tirdzniecības vietās, kuru tirgus datus tie pašlaik abonē.
- Nodrošinot ieņēmumu sadales modeli, kas darbojas kā ekonomisks **stimuls novirzīt tirdzniecību uz** pārredzamiem pirmstirdzniecības **izpildes protokoliem**, KDL varētu palielināt stimulus sniegt precīzus un savlaicīgus datus, izmantojot saskaņotu datu formātu. Tā rezultātā tiks saskaņoti stimuli starp tirgus datu sniedzējiem un tirgus datu konsolidētājiem, kas arī palielinātu uzticēšanos Savienības kapitāla tirgus darbībai.

Vēlamā risinājuma izmaksas (ja tāds ir, pretējā gadījumā – galveno risinājumu izmaksas)

Prognozētās darbības izmaksas konsolidētu datu lentes nodrošinātājam attiecībā uz akcijām un obligācijām ir novērtētas šādi:

Pašu kapitāla datu lentes izmaksas (gadā)	Obligāciju vai atvasināto instrumentu datu lentes izmaksas (gadā)
Izveides/uzstādīšanas izmaksas — 0,8 -2,4 miljoni euro gadā	Izveides/uzstādīšanas izmaksas – 0,16-1,4 miljoni euro gadā
Pamatdarbības izdevumi – 1,4-5,5 miljoni euro gadā	Pamatdarbības izdevumi – 1,3-4 miljoni euro gadā
Kopā — 2,2-7,8 miljoni euro gadā	Kopā – 1,46-5,4 miljoni euro gadā

Datu lente darbotos saskaņā ar lietotāju ieņēmumu modeli, atbilstīgi kuram datu lentes nodrošinātājs no profesionālajiem lietotājiem iekasētu maksu no katra lietotāja par gada abonementu – 100 EUR mēnesī. Lietotājiem, kas nav profesionāli lietotāji, maksu nepiemērotu vai tiem piemērotā maksa nepārsniegtu 1 EUR mēnesī. Virspējīga tiek pārdalīta datu sniedzējiem. Aplēses par datu lenti, kurā apkopoti dati par **pašu kapitālu**, liecina, ka gada kopējie **ieņēmumi** tiek lēsti aptuveni 200 miljonu EUR apmērā atkarībā no datu lentes īpatnībām. Atņemot vidējās gada darbības izmaksas, tas nozīmē, ka kopumā **starp datu sniedzējiem varētu sadalīt ieņēmumus 100 līdz 150 miljonu EUR apmērā** (obligācijām un atvasinātajiem instrumentiem atkarība no datu ieņēmumiem ir mazāk izteikta, tāpēc attiecībā uz šīm datu lentēm nav veikta ieņēmumu simulācija).

Ietekme uz uzņēmumiem, MVU un mikrouzņēmumiem

1.1., 1.2. un 1.4. konsolidācijas varianti sniegtu tādu labumu, ka **MVU akcijas**, kas kotētas tikai vienā vai dažos regulētos tirgos vai MVU izaugsmes tirgos, kļūtu redzamas katram (ne tikai vietējam) ieguldītājam un brokerim vai 1.1. risinājuma

gadījumā – pašapkopotājiem Savienībā. Tas palielinātu ieguldījumu pievilcību un iespējas to akcijas iekļaut ieguldījumu fondos vai ieguldījumu portfeļos, kas savukārt palielinātu MVU kapitāla piesaistīšanas efektivitāti.

Vai tiks būtiski ietekmēts dalībvalstu budžets un pārvaldes iestādes?

Nebūs tiešas ietekmes uz valstu budžetiem. 1.2. un 1.4. risinājums paredz pieņemt 2. līmeņa tiesību aktus attiecībā uz saskaņotiem datu ziņošanas standartiem. Vēlamajiem risinājumiem būs nepieciešama arī EVTI uzraudzība un izpilde.

Vai ir paredzama cita būtiska ietekme?

Attiecībā uz **sociālo ietekmi** 1.1., 1.2. un 1.4. risinājums potenciāli veicinātu lielākas iedzīvotāju daļas dalību tirgos. Tiem būtu arī **netieša** ietekme, jo finanšu tirgi kļūtu efektīvāki.

D. Turpmākā rīcība

Kad politika tiks pārskatīta?

EVTI veiktu pirmo analīzi 24 mēnešus pēc jauno noteikumu īstenošanas, pēc tam veicot atjauninājumus katru gadu.

APSTIPRINĀTA KOPIJA

Ģenerālsekretāra vārdā –

Martine DEPREZ

Direktors

Lēmumu pieņemšana un koleģialitāte

EIROPAS KOMISIJA